

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć II. — Wydana i rozesłana dnia 15. stycznia 1890.

2.

Dokument koncesyjny z dnia 21. listopada 1889,

na kolej miejscową od Celje do Velenje.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroatycki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Iliryski; Aroksiężę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno- i Dolno-Sląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęoony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu
itd. itd. itd.

Gdy Daniel Lapp przedsiębiorca budowniczy i Edward Klemensiewicz podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od Celje do Velenje, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczonym koncesyonaryuszom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238),

(Polnisch.)

jakoteż ustawy z dnia 17. czerwca 1887 (Dz. u. p. Nr. 81), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od Celje na Šoštan do Velenje z koleją podjazdową do kopalni węgla pod Skalisem.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

a) Uwolnienie od stępli i należytości od wszelkich umów, które to przedsiębiorstwo kolei miejscowej zawrze, od podań, które wniesie i wszelkich dokumentów, które wystawi, tudzież od wszelkich wpisów hipotecznych, które na zasadzie tych umów i dokumentów będą uskuteczniane, nakoniec od wszelkich czynności urzędowych i urzędowych wygotowań do celów powyższych, a mianowicie:

1. tyczących się zebrania kapitału, zabezpieczenia odsetek od kapitału i zabezpieczenia ruchu, aż do chwili otwarcia ruchu;

2. tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu.

Ulgi te nie mają być stosowane do postępowania sądowego w sprawach spornych;

- b) uwolnienie od stępli i należności od emisji akcji wypuszczonych w celu zebrania kapitału na pierwsze założenie kolei i jej zaopatrzenie według koncesyi i od kwitów tymczasowych, tudzież od opłat za przeniesienie własności, jakie powstaną przy wykupnie gruntów po upływie pierwszego roku ruchu (lit. a, l. 2), z wyjątkiem należności, które według istniejących ustaw mają być z tego powodu płacone gminom i innym korporacyom autonomicznym;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści, licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesjonariusze obowiązani są rozpocząć natychmiast budowę kolei w §. 1ym wymienionej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmią dotrzymania powyższego terminu budowy dać mają koncesjonariusze kaucyą w sumie 5.000 złotych, w tych papierach, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesjonowanej nadaje się koncesjonariuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesjonariuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesjonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesjonariusze do osnowy niniejszego dokumentu kon-

syjnego i do warunków koncesyjnych, które ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesjonariuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniesć ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesjonariuszów.

Wypuszczenie w obieg obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione. Natomiast nadaje się koncesjonariuszowi prawo wypuszczenia w obieg akcji pierwszorzędnych, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd oznaczy.

Dywidenda, należąca się od akcji pierwszorzędnych, zanim akcy zakładowe nabeżdą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po pięć od sta.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego razem z zaopatrzeniem kolei, parkiem wozowym i zapasem materiałów podlega za twierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztą sprawienia parku kolejowego i zapasów materiałowych, tudzież na uposażenie funduszu zasobowego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, łącznie z odsetkami interkalarnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconemi i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urzą-

dzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze akcji zakładowych i akcji pierwszorzędnych, gdyby miały być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych, a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na uprzyw. kolei południowej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do przepisów dla kolei żelaznych podczas wojny, które kiedykolwiek będą obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowymi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesjonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami, orzeka zaś o tem ministerstwo handlu.

Koncesjonaryusze obowiązują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podofi-

cerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60)

§. 8.

Koncesją nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoje.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 3eim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Koncesjonaryusze nie są upoważnieni do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesjonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia ruchu na kolei koncesjonowanej po upływie lat 15 od dnia otwarcia ruchu i utrzymywanie go aż do upływu okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryusza mianowicie w tym przypadku, gdyby została bezpośrednio połączona z jedną z kolei, na których ruch Rząd utrzymuje lub będzie utrzymywał.

Warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

§. 10.

Koncesjonaryusze obowiązani są dozwolić Administracyi państwa na jej żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącemi lub dopiero w przyszłości powstać mającemi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Administracya państwa będzie mogła z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia. Jednakże współużywanie to o tyle tylko będzie miało miejsce, o ile przez to nie będzie doznawał przeszkody własny regularny obrót na kolei współużywanej.

Wynagrodzenie, które za to ma być płacone, ustanowione będzie według przepisów dołączonych jako załączka C do dokumentu koncesyjnego z dnia 1. stycznia 1886 dla kolei północnej Cesarza Ferdynanda ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa z roku 1886, strona 63.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu czasu przed rzeczywistą chwilą odkupu i obliczony będzie średni dochód czysty jednego roku.

Jeżeli w chwili odkupienia upłynęło już siedm lat ruchu, strąca się przy obliczaniu średniego dochodu czystego dwa lata najniepomyślniejsze.

2. Gdyby jednak średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej do oprocentowania po 5 od sta kapitału akcyjnego przez c. k. Rząd dla kolei koncesyonowanej zatwierdzonego (§. 6, ustęp 6, 7 i 8) i do umorzenia go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas kwota roczna, powyżej oznaczona, uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

3. Wynagrodzenie, które ma być zapłacone, będzie polegało na tem, że w ciągu pozostałych lat okresu koncesyjnego płacić się będzie koncesyonaryuszom dochód średni w myśl ustępu 1go a względnie, o ileby zachodził przypadek w ustępie 2 przewidziany, sumę roczną tamże wzmiankowaną, a to w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

4. Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych zapłacić kapitał wyrównywający sumie zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po pięć od sta na rok wartości kapitałowej rat, które według postanowień ustępu 3go mają być półrocznie płacone.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie średnim, jaki obligacye rządowe tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczka bezpośredniego poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż funduszków obrotowych i zasobnych z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż utworzone z kapitału zakładowego fundusze obrotowe i zasobne w rozmiarze wzmiankowanym w §. 11, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast ministerstwu handlu do decyzji,

która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

Za nadzór nad przedsiębiorstwem kolejowym, niniejszem ustanowiony, koncesjonaryusze są obowiązani płacić skarbowi państwa ze względu na łączące się z tem uciążliwe czynności, wynagrodzenie ryczałtowe roczne, którego wysokość oznaczy Rząd podług rozmiarów przedsiębiorstwa.

Uwalnia się koncesjonaryuszów od przepisanego w §fie 89tym Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokalów urzędowych.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą przed upływem okresu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej i nadając koncesjonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim Władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego pierwszego miesiąca listopada, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym dziewiątym, Naszego panowania czterdziestym pierwszym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Bacquehem r. w.

3.

Ustawa z dnia 28. grudnia 1889,

pozwalająca na pobór w roku 1890 kontyngentów rekruckich potrzebnych do uzupełnienia wojska (marynarki wojennej) i obrony krajowej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się na dokonanie w roku 1890 pomiędzy zdatnymi do broni w klasach wieku ustawą powołanych, poboru kontyngentów rekruckich, do uzupełnienia wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej, potrzebnych, na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przypadających, a mianowicie w ilości:

60.389 ludzi do wojska i marynarki wojennej, tudzież

10.000 ludzi do obrony krajowej, prócz rekrutów, których Tyrol i Vorarlberg w myśl ustawy mają do niej dostarczyć i

rezewy zasobowej.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, a wykonanie jej poruczam Memu Ministrowi obrony krajowej, który w tym względzie winien porozumieć się z Moim wspólnym Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 28. grudnia 1889.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

4.

Obwieszczenie całego ministerstwa z dnia 4. stycznia 1890,

o uchwale Rady państwa, tyczącej się rozporządzenia cesarskiego z dnia 6. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 161), którem okolicom królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego i Wielkiego księstwa krakowskiego, księstwa górno- i dolno-śląskiego i księstwa bukowińskiego, dotkniętym niedostatkami z przyczyny nieurodzaju, udzielone zostały zapomogi i zaliczki z funduszków państwa.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że Rada państwa zatwierdziła w myśl konstytucji rozporządzenie cesarskie z dnia 6. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 161), którem na mocy §. 14go ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), okolicom królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego i Wielkiego księstwa krakowskiego, księstwa górno- i dolno-śląskiego i księstwa bukowińskiego, dotkniętym niedostatkami z przyczyny nieurodzaju, udzielone zostały zapomogi i zaliczki z funduszków państwa.

Taaffe r. w.

Prażák r. w.

Dunajewski r. w.

Bacquehem r. w.

Falkenhayn r. w.

Welsersheimb r. w.

Gautsch r. w.

Schönborn r. w.

Zaleski r. w.

5.

Obwieszczenie całego ministerstwa z dnia 4. stycznia 1890,

o uchwale Rady państwa, tyczącej się rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 173), którem okolicom Tyrolu i Karyntyi, dotkniętym powodzią, udzielone zostały zapomogi z funduszków państwa.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że Rada państwa zatwierdziła w myśl konstytucji rozporządzenie cesarskie z dnia 29. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 173), którem na mocy §. 14go ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), okolicom Tyrolu i Karyntyi, dotkniętym powodzią, udzielone zostały zapomogi z funduszków państwa.

Taaffe r. w.

Prażák r. w.

Dunajewski r. w.

Bacquehem r. w.

Falkenhayn r. w.

Welsersheimb r. w.

Gautsch r. w.

Schönborn r. w.

Zaleski r. w.